

Weekendtur til
Wuppertal

„Hvad laver I i Wuppertal, Tysklands kedeligste by?“ Med disse ord fra en ven i Tyskland, begyndte vores dagsbesøg (med to overnatninger) i Wuppertal, nær Düsseldorf og Köln. I flere år havde min svoger og jeg snakket om at se Wuppertaler Schwebbahn. Vi har flere gange passeret Wuppertal med toget og gennem vinduet fået et glimt af de grønne portaler. Nu skulle det være.

Lørdag den 12. november 2022 brugte vi på at kikke på banen fra den ene ende til den anden. Forud for turen havde jeg skrevet til banen og anmodet om et besøg på værkstedet. Det blev desværre afslået grundet gældende coronarestriktioner. Denne historie handler derfor hverken om elefanter eller Kaiserwagen, men udelukkende om hvad man kan se som turist i Wuppertal.

Tekst og foto: Thomas Hauerslev

Fredag aften checkede vi ind på Hotel Holiday Express på et værelse med „Tram View“ – dvs. udsigt til toget. Vi havde også udsigt til en lørdag med sol, blå himmel og en behagelig temperatur dagen lang.

Wuppertaler Schwebbahn åbnede i 1901 og er en ca. 14 km lang dobbeltsporet strækning med 20 stationer. Togene er unikke, idet de hænger i en enkelt skinne, imens de kører i bløde buer igennem byen i 10 meters højde. Svævebanen er en del af den offentlige transport, sammen med mange busser og det lokale S-togsnet, der forbinder Wuppertal med bl.a. Bochum. Banen har 80.000 daglige passagerer, og i dagtimerne kører den hvert 6. minut. Svævebanen binder de forskellige bydele sammen hurtigt og effektivt.

Svævebanen har to enkeltstrengede spor, og der „svæves“ i højre spor. Sporene hænger et godt stykke over gadeniveau i store grønne jernportaler, der på 3/4 af banen „skræver“ majestætisk over floden Wupper. Den sidste fjerdedel af banen nær Vohwinkel hænger over hovedgaderne Sonnborner Straße og Kaiserstraße – ligeledes i grønne jernportaler, men som er mere firkantede, så de passer ind i gadebilledet. Hele strækningen bæres af mindst 465 portaler, som oven i købet ser forholdsvis nye ud. Portal nummer 1 står i den sydvestlige ende af banen ved Vohwinkel station, der også er vendesøjle, depot og værksted.

De 31 lyseblå tog af „Generation 15“ er sat i drift fra 2016 til 2022. De er i meget fin stand og pirlig rene. Hvert tog er tredelt, og består af to hovedvogne med et kort mellemlid og to harmonikaer imellem dem. Vognene hænger i skinnen med enkeltsporede motorbogier med to hjul med flanger på begge sider af hjulkanten. Otte hjul i alt pr. togsæt. I hver ende af banen er der vendesøjler. Sporskifterne hænger naturligvis „i loftet“, og er ganske store når man ser dem nedefra. Store gitterkonstruktioner, der kan flyttes, så togene kan komme i depot og under tag for natten.

Vi startede lørdagen med at tage toget til endestationen Oberbarmen i den nordøstlige retning af banen. Den samlede køretid ad banen fra ende til ende tager ca. 30 minutter. 15 minutter tog det os at køre fra Wuppertal Hbf, der ligger parallelt med DB's Wuppertal Hbf. Det er nemt at komme rundt. Vi købte en 24-timers billet til to personer, så vi kunne køre dagen lang uden begrænsninger. Undervejs kørte – undskyld „svævede“ – vi et kort øjeblik langs med „de lange skinner“, imens et ICE3 tog susede forbi i modsat retning. Ved Oberbarmen stod vi af for at se, hvordan toget vender retning. Ud med passagererne, og så fortsatte toget ind igennem en port i depotet for at dreje i en meget skarp kurve for at vende køreretning. Et øjeblik senere kommer toget til syne i den anden port, klar til at køre retur til Vohwinkel. Stille og roligt kommer toget på plads på den modsatte

perron. Undervejs i den skarpe kurve spiller „musikken“ for jern og hjul den velkendte melodi, man kender fra jernbaner andre steder. En lille „jernbanepirouette“ i 10 meters højde.

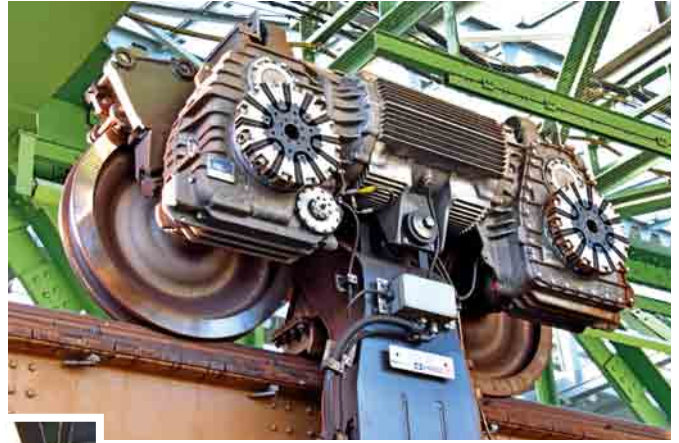
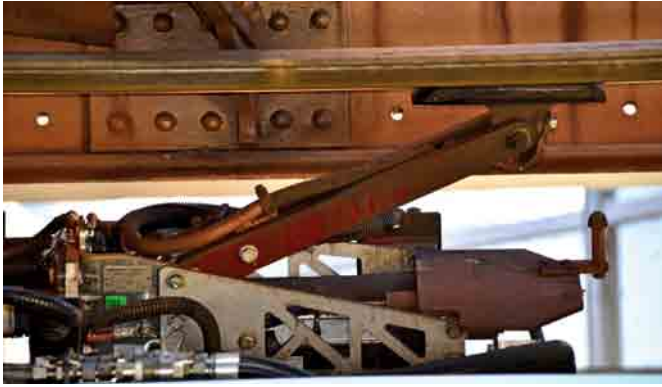
Vognsættet har en „himstregims“ på taget i for- og bagenden, der ligner en simpel form for kobling. Måske skal de bruges til at fragte „døde“ tog væk fra banen? Togene er naturligvis elektriske, og strømskinnen ses under skinnen som vognene hænger i. En minipantograf/strømaftager sidder på en slæbesko og er integreret i motorbogien. Når man står og betragter sceneriet, er det sjovt at se hvor lidt plads, der er under toget, når det holder ved perron. Der er ikke nogen ydre signaler, og jvf. Wikipedia er signalsystemet i dag ETCS Level 3.

Efter en lille times tid ved endestationen, var det tid til at køre hele strækningen igennem imod Vohwinkel. Som passager sidder man over for hinanden i bagenden af den bagerste vogn og har en fin udsigt til byen og floden nedenunder. Resten af de topersoners sæder vender fremad i venstre side. Højre side af vognene er for stående passagerer. Forrest i toget sidder svævebaneføreren og passer „svævningen“. Når der „svæves“ på den ene skinne, mærker man tydeligt, at vognene svinger lidt fra side til side. Toget bliver meget hurtigt fyldt op, og der er rift om siddepladserne – selv på en lørdag formiddag. Ved Hovedbanegården i centrum af Wuppertal løsner det lidt, hvor mange står af. Toget fortætter, imens vi „svæver“ over Wupper i det fineste solskinsvejr. Lige efter Zoo, drejer vi skarpt til højre. Væk fra floden og ind i Sonnborner Straße. Resten af turen går midt i hovedgaden helt frem til endestationen Vohwinkel.

Modsatte side: Sæt 18 ankommer til Bruch med Kaiserstraße nedenunder.

Udsigt fra bagperronen imens der svæves højt over Vohwinkeler Straße umiddelbart før ankomst til depot og endestation Vohwinkel.

Herover tv.: Af gode grunde sidder strømaftager og kontaktskinne over vognene. Th. nærbillede af en af de tohjulede motorbogie. Bemærk flangen på begge sider af hjulene. Tv. vendesløjfen i Vohwinkel med overliggende sporskifte til depotet/remisen.

Nu var det tid til at se på svævebanen fra gadeniveau, så vi gik tilbage til Zoo stationen. Undervejs havde vi svævebanen kørende lige over os – og toget kører i relativt høj fart med en karakteristisk lyd. I kurverne ses det tydeligt, hvordan vognene svinger ud til den ene side. I gadeniveau advares lastbiler med lift om de kørende tog i 3. sals højde. De store jernportaler fungerer udmærket som fotosteder og med en 300 mm zoom kan man trække perspektivet godt sammen og få det hele til at ligne en tunnel. Imellem Sonnborner Straße og Kaiserstraße svæver banen hen over et „ingenmandsland“ imellem de to hovedgader. Nedenunder ligger der en ottesporet motorvej tværs igennem Wuppertal. I baggrunden kører DB på en høj betonbro. Hele scenariet kan betragtes fra en vejbro, der forbinder de to hovedgader parallelt med banen. Undervejs i hovedgaden ligger stationerne i 3. sals højde med elevator og trappeadgang. Ved Zoo stationen tog vi toget tilbage til centrum for at spise sen frokost.

Derefter fulgte en gåtur langs banen for at se, hvordan toget „svæver“ igennem den centrale del af Wuppertal. Banen har mange forskellige stationer i et varierende design, som vi ikke har set andre steder. Meget anderledes end man er vant til. Store glasparker med kæmpe rørkonstruktioner side om side med „old school“ designede stationer i sort/hvid med tårne og det hele. Der er flere steder, hvor banen krydser byens vejnet, og hvor der derfor er længere imellem pylonerne. Meget imponerende og spektakulært at se togene „svæve“ hen over busser, biler og fodgængere ved Kluse station og Alte Markt. Wim Wenders film „Pina“ (2011) giver med dans og musik et godt indtryk af Wuppertaler Schwebebahn.

En relativt kort novemberdag i dagslys var ved at være slut. Det lykkedes os at se hele den unikke 120 år gamle bane fra gade- og togniveau. Det var sjovt og interessant at se den enestående Wuppertaler Schwebebahn. Det var bestemt ikke kedeligt, og så gjorde det jo ikke noget, at vejret vist sig fra den taknemmelige side denne novemberdag. 📷

I midten endestationen Oberbarmen, hvor de to spor spreder sig lidt, for at gøre plads til vendesløjfen i remisen i 3. sals højde. Nederst „svæver“ sæt 31 over floden Wupper umiddelbart efter afgang fra Oberbarmen imod Vohwinkel.

Sæt 31 „svæver“ til perron på den nordlige endestation Oberbarmen. Passagerer bruger stadig mundbind i november 2022. Herunder sæt 15 på vej til Oberbarmen i det øjeblik, hvor banen svinger ud af Sonnborner Straße og ind over floden Wupper. I baggrunden kører et af DB's S-tog hen over den firsporede jernbanebro.

Se flere billeder fra Wuppertal på: www.hauerslev.com.

